

Sistemes alternatius i augmentatius de comunicació (SAAC)**2015/2016**

Codi: 101720

Crèdits: 3

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500893 Logopèdia	OB	3	2

Professor de contacte

Nom: Cristina Andrés Carrillo

Correu electrònic: Cristina.Andres@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisites

Aquesta assignatura és eminentment pràctica, per això és imprescindible que els estudiants participin de forma activa i seguida a les classes. En elles es duran a terme totes les activitats pràctiques obligatòries, que es realitzaran en grup. Es recomana revisar els conceptes de les assignatures Alteracions del Llenguatge associades a altres patologies i cursar paral·lelament l'assignatura d'Intervenció en les alteracions del llenguatge associades a altres patologies.

Objectius

- Proporcionar coneixements, recursos i procediments amb l'objectiu de realitzar una correcta avaluació i intervenció de pacients que requereixen suports, alternatius o complementaris, que possibilitin la seva comunicació i el seu llenguatge.
- Apropar a l'alumne al coneixement dels sistemes alternatius i augmentatius de comunicació perquè sigui capaç de seleccionar el més adequat a l'hora de plantejar la seva intervenció.
- Desenvolupar una perspectiva global de les dificultats de pacients amb trastorns motors, retards i trastorns del llenguatge, discapacitat intel·lectual i trastorns del espectre autista.
- Aprendre a identificar les dificultats del entorn que presenten aquests pacients i generar solucions dins de l'àmbit logopèdic.
- Gestionar les tecnologies de la comunicació i la informació.

Competències

- Actuar d'acord amb el codi deontològic de la professió: respectar el secret professional, aplicar criteris professionals de finalització i derivació dels tractaments.
- Comprometre's de manera ètica per la qualitat de l'actuació.
- Demostrar que es coneixen els límits de les pròpies competències i saber identificar si és necessari fer un tractament interdisciplinari.
- Dissenyar i dur a terme els tractaments logopèdics, tant individuals com col·lectius, establint objectius i etapes, amb els mètodes, les tècniques i els recursos més eficaços i adequats, i tenint en compte les diferents etapes evolutives de l'ésser humà.
- Dissenyar i gestionar projectes.
- Dominar la terminologia que permeti interactuar de manera eficaç amb altres professionals.
- Elaborar i redactar informes d'exploració i diagnòstic, seguiment, finalització i derivació.
- Explicar i argumentar el tractament seleccionat.
- Gestionar la diversitat sociocultural i les limitacions associades a les diferents patologies.

- Seleccionar, implementar i facilitar l'aprenentatge de sistemes de comunicació augmentatius així com el disseny i l'ús de pròtesis i ajuts tècnics necessaris adaptats a les condicions físiques, psicològiques i socials dels pacients.
- Utilitzar les tècniques i els instruments d'exploració propis de la professió i registrar, sintetitzar i interpretar les dades aportades integrant-les al conjunt de la informació.
- Utilitzar les tecnologies de la comunicació i la informació.

Resultats d'aprenentatge

1. Comprometre's de manera ètica per la qualitat de l'actuació.
2. Descriure els sistemes alternatius i augmentatius de comunicació.
3. Descriure i explicar de manera argumentada el tractament logopèdic adequat per als casos treballats.
4. Dissenyar i gestionar projectes.
5. Emetre un diagnòstic probable, així com possibles diagnòstics diferencials, a partir de casos presentats en vídeo o a partir de la lectura d'informes.
6. Establir criteris de finalització i derivació en els casos plantejats.
7. Explicar de manera argumentada les situacions que requereixen la participació d'altres professionals o la derivació del pacient a altres professionals.
8. Explicar de manera argumentada quines tècniques d'intervenció semblen més adequades per als casos particulars presentats.
9. Explicar els aspectes principals del codi deontològic del logopeda.
10. Explicar la terminologia pròpia d'altres professions relacionades amb els pacients que són subjectes de la intervenció.
11. Explicar les limitacions associades a les diferents patologies del llenguatge secundàries a altres alteracions, així com les associades a l'estatus cultural i socioeconòmic del pacient.
12. Redactar informes d'exploració i diagnòstic, així com de les pautes de tractament adequades a cada pacient segons la patologia que té.
13. Seleccionar els sistemes alternatius i augmentatius de comunicació més adequats a cada cas.
14. Utilitzar les tecnologies de la comunicació i la informació.

Continguts

Les diferents temàtiques del programa s'introduiran a partir d'una exposició a càrrec de la professora corresponent, i s'aprofundiran amb documents que els alumnes hauran de llegir individualment i amb exemples de materials i activitats d'avaluació i intervenció filmats en vídeo. Els alumnes hauran de llegir els documents corresponents a les lectures obligatòries abans o màxim al llarg de la mateixa setmana en que s'hagi introduït el tema.

El treball personal de l'alumne consistirà en la lectura i estudi de les obres obligatòries ressenyades a cada unitat docent. Les activitats pràctiques es realitzaran de forma integrada i consistiran en l'elaboració dels treballs grupals dels que se'n derivarà la necessitat de realitzar lectures comprensives de documents proposats.

Metodologia

Aquesta assignatura és eminentment pràctica, per això és imprescindible que els estudiants participin de forma activa i seguida a les classes. En elles es duran a terme totes les activitats pràctiques obligatòries, que es realitzaran en grup.

Metodologia de les classes teòriques

Les diferents temàtiques del programa s'introduiran a partir d'una exposició a càrrec de la professora corresponent, i s'aprofundiran amb documents que els alumnes hauran de llegir individualment i amb exemples de materials i activitats d'avaluació i intervenció filmats en vídeo. Els alumnes hauran de llegir els documents corresponents a les lectures obligatòries abans o màxim al llarg de la mateixa setmana en que s'hagi introduït el tema.

Treball personal de l'alumne

El treball personal de l'alumne consistirà en la lectura i estudi de les obres obligatòries ressenyades a cada unitat docent. En les activitats pràctiques, es realitzaran de forma integrada i consistiran en l'elaboració dels treballs de pràctiques dels que se'n derivarà la necessitat de realitzar lectures comprensives de documents diversos (informes, protocols d'avaluació, etc) i articles o capítols de llibres, redacció dels treballs i treball en grup.

Pràctiques

L'assignatura no té crèdit pràctic, però degut a les característiques de la matèria es duran a terme diverses activitats de pràctiques en grup. En aquestes s'organitzaran al voltant de l'aplicació i utilització dels coneixements assolits en els crèdits i a l'anàlisi de casos reportats a la literatura o filmats en vídeo. Les pràctiques integrades es realitzaran en grups de 4 alumnes, i es mantindran fixos al llarg de tot el curs. Cada grup haurà de lliurar cada treball o informe de pràctiques en la data corresponent i especificada.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	16	0,64	2, 3, 7, 9, 10, 11, 14
Classes pràctiques	5	0,2	1, 4, 8, 11, 12, 13
Tipus: Supervisades			
Atenció individualitzada (presencial o virtual) als estudiants que ho sol·licitin	8	0,32	1, 9
Tutories de seguiments dels treballs grupals	6	0,24	2, 6, 8, 11, 13
Tipus: Autònomes			
Estudi individual de la matèria i preparació per l'examen	15	0,6	1, 4, 7, 13, 14
Lectura d'articles i capítols de llibre	10	0,4	1, 5
Treball grupal per la realització del treball final	15	0,6	1, 3, 4, 8, 12, 13, 14

Avaluació

		E
Definició		E
		E
Estudiant avaluable	Es considera avaluable l'estudiant que hagi lliurat evidències d'aprenentatge igual o superior a 4 punts (40%).	
Assignatura superada	Per superar l'assignatura cal haver lliurat totes les evidències. L'estudiant que obtingui una nota de curs igual o superior a 5 punts (en una escala de 0-10), assolirà la suficiència de l'assignatura, sempre i quan superi la prova teòrica amb una nota que com a mínim sigui de 5 punts.	

Sistema de reavaluació

L'estudiant que no hagi superat l'assignatura podrà fer la prova de revaluació de les evidències on no hagués obtingut una nota de com a mínim de 5 punts. El tipus de prova es determinarà en cada cas. La nota màxima que pot obtenir l'alumne d'una evidència reavaluada serà de 5 punts.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Presentació del treball de cas: presa de decisions sobre SAAC	10%	0	0	1, 3, 4, 12, 13, 14
Prova teòrica	40%	0	0	3, 10
Treball amb plafons i activitat de rol-playing	20%	0	0	1, 2, 3, 4, 14
Treball de cas: presa de decisions sobre SAAC	30%	0	0	1, 3, 4, 8, 12, 13, 14

Bibliografia

- Basil C., Soro Camats E., Rosell C. (1998): Sistema de signos y ayudas técnicas para la comunicación aumentativa y la escritura: principios teóricos y aplicaciones. Barcelona: Masson.
- Baumgart, D.: Johnson, J. Y Helmstetter, E. (1996). Sistemas alternativos de Comunicación para personas con discapacidad. Madrid: Alianza.
- Sotillo, M. (1993): Sistemas alternativos de comunicación. Madrid. Trotta
- Stephen Von Tetchner (2001): Introducción a la enseñanza de signos y ayudas técnicas. Ed. Antonio Machado.
- Stephen Von Tetchner y Martissen H. (1993): Introducción a la enseñanza de signos y uso de ayudas técnicas para la comunicación. Madrid: Visor.
- Torres, S. Y García-Orza, J. (1998): Discapacidad y Sistemas de comunicación. Madrid. Real Patronato de prevención y atención a personas con minusvalía.
- Urrutia, J. (1990): Sistemas de comunicación. Bases para su estudio. Sevilla. Alfar.
- Giné C. (2006): Trastorns del desenvolupament i necessitar educatives especials. 2a ed. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya.
- Gallardo MV, Salvador ML. (1999): Discapacidad motórica: aspectos psicoeducativos y educativos. Málaga: Aljibe.
- Chaeffer B, Raphael A, Kollinzas G (2005). Habla signada: para alumnos no verbales. Madrid. Alianza.